



Hej bästa lärare i årskurs 7–9!

Vi är jättegglada om ni vill hjälpa oss samla in ungdomars erfarenheter och tankar kring deras vardag och framtid! *Ung på svenska* är SLS jubileumsinsamling där barn och unga i svensk- och flerspråkiga miljöer i olika delar av landet står i fokus. Under SLS 140-åriga historia har vi gjort insamling bland barn och i flera repriser. *Ung på svenska* är ett led i denna tradition och tar upp en del teman som vi har intresserat oss för tidigare. Läs mer om SLS insamlingsverksamhet här:

<https://www.sls.fi/sv/insamlingar-fragelistor/>

Våra frågor

Barnen i årskurs 7–9 får reflektera över sin samtid och framtid i en text till en person om 100 år. Vi har förberett några konkreta stödfrågor som du som lärare kan utgå ifrån för att hjälpa eleverna att komma i gång med uppgiften. Stödfrågorna finns här:

- När stiger du upp? Vad gör du efter att du stigit upp? När far du till skolan och hur tar du dig dit (promenerar/ åker buss/ får skjuts till exempel)
- Vilket/vilka är dina favoritämne(n) i skolan? Vilket/vilka ämnen tycker du mindre om?
- Vad gör du på rasterna? Vad brukar andra göra på rasterna?
- Vad händer under lunchpausen? Vad tycker du om skolmaten? Vilken är din favoriträtt och vilken rätt gillar du minst?

- Vad gör du efter skolan? Har du hobbyer? Hur tar du dig till din/dina hobbyer? När gör du dina läxor? Vad tycker du om att göra hemma? När går du och lägger dig?
- Vilka språk använder du hemma, i skolan, med dina vänner, i dina hobbyer? Talar du dialekt, vilken i så fall och med vem? Finns det tillfällen då du inte talar dialekt? Använder du sociala medier? Vilka? Vilka språk använder du där?

Du som lärare kan givetvis bidra med egna stödfrågor till din egen grupp.

Gör så här

Innan lektionen:

För att vi ska kunna ta emot materialet och arkivera det i SLS arkiv krävs det ett samtycke av föräldrarna eftersom insamlingen görs med minderåriga barn. Barn som fyllt 15 år kan själva ge sitt samtycke till att delta i insamlingen. Material från elever som inte har fått en samtyckesblankett kan vi tyvärr inte ta emot utan vi måste be läraren gallra ut det material som inte har en tillhörande samtyckesblankett innan hen skickar in materialet till oss. Det är dock viktigt att alla barn ska känna sig delaktiga i projektet trots att de inte har lämnat in en underskriven samtyckesblankett!

Det här fungerar bäst så att du som lärare skriver ut denna samtyckesblankett och skickar hem den med eleverna till föräldrarna. [Till vårdnadshavaren, samtycke till arkivering och användning av material \(minderårig\) 2025-03-21](#) De undertecknade blanketterna returneras sedan till läraren som samlar in dem och postar dem till oss på SLS. De elever som fyllt 15 fyller i denna blankett. [Samtycke till arkivering och användning av material \(över 15 år\) 2025-04-16.docx](#) Vi kan också skicka er blanketter per post om så önskas. Ta kontakt i så fall.

Under lektionen:

Som introduktion på lektionen kan ni visa en kort film (länk) för eleverna som förklarar vad SLS arkiv är för ett ställe, hurdant material kopplat till barn vi har från förr på arkivet och hurdant material vi är intresserade av att samla in.

Tanken är att denna uppgift så enkelt som möjligt ska gå att foga in i undervisningen. Som lärare får du bestämma hur insamlingen förverkligas och i vilket ämne, beroende på vad som lämpar sig bäst för gruppen och hur stor plats du vill att uppgiften ska få. Det är ok att svara på uppgiften på andra språk än svenska, så länge det fungerar i undervisningen.

Det går också bra att göra uppgiften på annat sätt än genom att skriva. Eleverna kan till exempel spela in en ljudfil eller videofil. Vi arkiverar gärna ljud och film också, så länge samtycket från föräldrarna finns.

Så skickar du in materialet till oss:

Vi tar emot både analogt och digitalt material.

Analogt material– samtyckesblanketter, handskrivna texter och teckningar kan du skicka per post till adressen Svenska litteratursällskapet i Finland r.f., Snellmansgatan 13, 00170 Helsingfors. Markera kuvertet ”Ung på svenska/Fredrica Nyman” så att materialet når rätt person.

Digitalt material – texter, video- eller ljudfiler, eventuella inskannade samtyckesblanketter kan du skicka till oss via postlådan

<https://yggdrasil.sls.fi/filedrop/Ung>

Samtyckesblanketterna kan skannas in och lämnas in digitalt tillsammans med digitalt material, eller skickas in per post. Vi kan också skicka färdigt frankerade svarskuvert till er om ni önskar det. Ta kontakt om det är något ni undrar över. Jag berättar också gärna mer om insamlingsprojektet via Teams om ni önskar!

Med vänliga hälsningar,

Fredrica Nyman, arkivarie

SLS arkiv